

Петър Динеков Български фолклор

Български писател

82 Б
26278

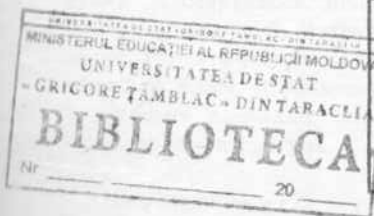
Петър Динеков Български фолклор

ПЪРВА ЧАСТ

Второ издание

ЧИТАЛЬНЫЙ ЗАЛ

12598

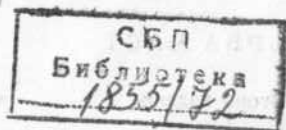
ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОЛЕЖ-ЛИЦЕЙ
«Св. Св. КИРИЛ И МЕТОДИИ»
49326 гр. Тараклия
БИБЛИОТЕКА

К

СОФИЯ 1972
БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ

825

262 Пб

КЪМ ПЪРВОТО ИЗДАНИЕ

Тая книга е написана, за да покаже богатството и красотата на българското народно поетическо творчество. Тя възникна въз основа на лекциите, четени пред студентите от Софийския университет, но предназначението ѝ е по-широко — да задоволи нарасналия интерес на нашето общество към въпросите на българския фолклор.

Авторът се е стремил да погледне на фолклора като на словесно поетическо изкуство, дълбоко сродно в същината си с художествената литература. Подобно схващане има важно принципно значение, защото сближава фолклора с литературата, разглежда произведенията на фолклора преди всичко като художествени творби.

Осветлени са три групи въпроси: общи проблеми на фолклора и фолклористиката, характеристика на българското народно поетическо творчество, отношение между фолклор и литература. Направен е опит да се очертае историческият развой на българския фолклор — за пръв път се дава периодизация на неговата история.

Наложил се книгата да бъде разделена на две части. В първата част влизат главите: 1. Общи въпроси. 2. Интересът към фолклора в България. 3. Старинност, произход и развитие на българския фолклор. 4. Обредни песни. 5. Митически песни. 6. Юнашки песни. 7. Исторически песни. Втората част ще съдържа главите: 1. Хайдушки песни. 2. Битово-социални песни. 3. Съвременни песни. 4. Поетика на народната песен. 5. Народни приказки, легенди и предания. 6. Кратки жанрове. 7. Фолклор и литература.

София, 1959 г.

КЪМ ВТОРОТО ИЗДАНИЕ

Във второто издание на «Български фолклор» (първа част) са направени някои композиционни изменения: обособени са нови глави («Старинност, произход и история на българския фолклор», «Създаване и развитие на фолклорните произведения», «Класификация на българското народно творчество»). Извадени са страниците, посветени на народния театър и драма в главата «Обредни песни», и характеристиката на народната балада в главата «Митични песни»; във втората част на книгата тези въпроси ще бъдат предмет на самостоятелни глави.

Внесени са поправки и допълнения в отделните глави — с оглед на развитието на българската и общата фолклористика през последните години. Структурата на книгата не позволява да бъдат направени някои по-сериозни изменения в подредбата на материала и в подхода към него, нито пък е възможно да бъдат разгледани обстойно и изчерпателно редица важни проблеми, с които се занимава съвременната фолклористика; те трябва да бъдат предмет на особени студии.

Във втората част ще влязат нови глави освен посочените в предговора към първото издание.

София, 1972 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩИ ВЪПРОСИ. Същност и значение на фолклора. Развитие на фолклористиката . . .	7
Названия на фолклора. Фолклор и фолклористика. Фолклористиката и литературната наука. Традиционен и съвременен фолклор. Същност и основни белези на народното поетическо творчество. Преглед на развитието на фолклористиката. Класиците на марксизма-ленинизма за фолклора. Горки за фолклора. Фолклористиката в Съветския съюз. Значение на народното поетическо творчество	
ПОГЛЕД ВЪРХУ ИСТОРИЯТА НА БЪЛГАРСКАТА ФОЛКЛОРИСТИКА	79
Отношението към народното творчество в средновековна България. Начало на българската фолклористика; първи записи на фолклорни произведения. Периодизация на историята на българската фолклористика: 1. Българската фолклористика до Освобождението (1877—1878). 2. Българската фолклористика от Освобождението до 9 септември 1944 г. 3. Българската фолклористика след 9 септември 1944 г. Перспективи и задачи	
СТАРИННОСТ, ПРОИЗХОД И РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ФОЛКЛОР	168
Най-стари исторически вести за българското народно творчество. Произход на фолклора. Периодизация на развитието на българския фолклор; преглед на неговата история: 1. Най-ранни прояви на българския фолклор през VIII и IX в. 2. Българският фолклор от X до първата половина на XIV в. 3. Българският фолклор от втората половина на XIV до XVII в. 4. Българският фолклор през XVIII и XIX в. 5. Съвременен български фолклор	
СЪЗДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ФОЛКЛОРНИТЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ	216

Творци и носители на фолклора. Изменения във фолклорните творби; възникване на варианти. Фолклорни жанрове.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА БЪЛГАРСКОТО НАРОДНО ПОЕТИЧЕСКО ТВОРЧЕСТВО 270

Основни критерии. Разпредялба по жанрове. Опити за класификация на българските народни песни. Главни песенни групи.

ОБРЕДНИ ПЕСНИ 282

Същност и подялба на обредните песни: 1. Коледни песни. 2. Лазарски песни. 3. Великденски песни. 4. Гергьовденски песни. 5. Еньовденски песни и припевки. 6. Песни за дъжд. 7. Песни около раждането и детството. 8. Сватбени песни. 9. Тъжачки.

МИТИЧЕСКИ ПЕСНИ. 371

Възникване на митическите песни. Старата славянска религия като извор за поетическо творчество. Песни за самодиви, самовили, вили, змейове, зменци, лами, наречници, юди, бродници и др. Песни за отношенията между слънцето и хората. Песни за урочасване, магии вграждане, за мъртвия брат, за чумата. Религиозно-християнска тематика.

ЮНАШКИ ПЕСНИ 419

Определение и същност на юнашките песни. Отношение между юнашки и исторически песни. Старинност на българския юнашки епос; бугарщини. Произход на юнашкия епос. 1. Песни за Момчил. 2. Песни за Крали Марко. 3. Песни за други юнаци (Болен Дойчин, Лютица Богдан, Янкул войвода, Радул, Секула детенце, Груица и т. н.). Нови юнаци. Някои особености на поетиката на юнашките песни.

ИСТОРИЧЕСКИ ПЕСНИ 521

Характер и старинност на българските исторически песни. 1. Песни за исторически събития през XIV—XVIII в. Изображение на борбите срещу турското нашествие; Шишмановци. Робски насилия и неволи. Съпротивата на народа. Песни за еничерството. 2. Песни за националноосвободителното движение през XIX в. Размирици, войни и въстания. Революционни песни. Песни за Освободителната война от 1877—1878 г. 3. Късни исторически песни.

Съкращения 583